

vergadering **C257 – LAN14**

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 6 juni 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het ondersteuningsbeleid in de hopteelt - 1786 (2011-2012)	3
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitvoering van het Vlaamse actieplan voor de varkenshouderij - 1866 (2011-2012)	6
Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de vergroening van het Europees gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) - 1875 (2011-2012)	8
Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de mogelijkheden van passieve visserij in windmolenparken in de Noordzee - 1949 (2011-2012)	13
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de vergelijkende studie van alternatieven voor het onverdoofd castreren van beerbiggen - 1959 (2011-2012)	15

■

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het ondersteuningsbeleid in de hopteelt - 1786 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Minister-president, na enkele dramatische jaren gaat het de laatste jaren opnieuw wat beter met de Poperingse hopteelt. Door de schaarste op de wereldmarkt sloten bijna alle telers in 2007 vijfjarige contracten met degelijke winstmarges af. De marktevolutie leidde ertoe dat de boeren na jarenlang onder de kostprijs te hebben verkocht, nu een deftige opbrengst kregen voor hun oogst. Maar die contracten lopen nu ten einde en de situatie op de wereldmarkt is intussen grondig veranderd. Na vijf jaar van hoogconjunctuur, dringt een totale omschakeling van de teelt zich op. 60 procent van het areaal bestaat uit de bittere hopsoort – alfahop – maar door de overproductie lijkt daar nauwelijks nog een markt voor.

Slechts een aantal boeren waren vooruitziend en schakelden over van de bitterhoppen naar de aromahoppen die vooral gebruikt worden in de kwaliteitsbieren. Deze aroma's zijn zeer gewenst door de Belgische brouwerijen. Die omschakeling brengt grote kosten met zich mee en dat weegt vooral door in deze onzekere tijden. De aankoop van nieuwe planten kost veel geld. Bovendien heeft men van hop pas na drie jaar de volledige opbrengst.

Een ander heikel punt is dat onze hop wat achtergesteld is op die van andere landen. Sommige betere rassen mogen hier niet worden geteeld omdat onze boeren hier geen kwekersrecht hebben. Ook zijn onze boeren voor de verwerking van hop afhankelijk van de buurlanden.

In 2005 stelde de Vlaamse Regering in samenspraak met het stadsbestuur van Poperinge een actieplan op voor de toen slabakkende hopteelt. De toenmalige minister van Landbouw Yves Leterme verbond zich ertoe om de hopboeren te ondersteunen. In 2009 werd vanuit de provincie West-Vlaanderen samen met het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) gestart met het LEADER-project (Liasons entre actions de développement de l'économie rurale) ter ondersteuning van de Belgische hopsector. Dit project loopt ten einde op 30 april 2012.

Minister-president, kunt u een stand van zaken geven over het opzet en de resultaten van het LEADER-project over de hopteelt? Welke rol heeft VLAM gespeeld en hoe wordt die rol ingeschat door de hoptelers?

Bestaan er al plannen om een nieuw actieplan op te starten voor de hopsector, meer bepaald een project dat gericht is op de omschakeling van bitterhoppen naar aromahoppen? Zal daarbij gestreefd worden naar een Europese cofinanciering in het kader van het LEADER-project?

Welke andere concrete maatregelen kunnen vanuit Vlaanderen worden genomen, meer in het bijzonder in het kader van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF)? Werd samen met VLAM al nagedacht hoe de promotie van hop uit Vlaanderen in de toekomst kan worden geoptimaliseerd?

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Mijnheer Callens, u zegt terecht dat het niet zo bijster goed gaat. Het gaat wel beter maar nog niet echt goed. De prijzen staan blijvend onder druk. Een ander probleem is dat nieuwe producten zoals hopeïne en xanthohumol en de afgeleide producten daarvan in voedingssupplementen een zekere terugval kennen.

Er zijn ook goede zaken zoals de positieve respons van de brouwerijen op het nieuwe logo Belgian Hops.

We kunnen niet om de vaststelling heen dat de Poperingse hopsector een nogal verdeelde sector is. De Poperingse hopboer is traditioneel een eerder zelfverzekerd maar ook wantrouwig iemand. Daardoor is men in die sector nooit echt tot clustering kunnen komen. Het kan ook anders. Dat bewijzen een aantal Poperingse boeren die zijn aangesloten bij Botanics. Dat is een Britse coöperatieve waar Baert en zoons, de grootste hophandelaar ter wereld, zeer actief in meewerkt.

Minister-president, ziet u concrete mogelijkheden om de Vlaamse hopboeren eindelijk te verenigen in een slagkrachtige producenten- of sectororganisatie zodat er een eind kan komen aan het elkaar beconcurreren in een neerwaartse spiraal?

Naar aanleiding van de Monumentenstrijd, onder andere op Canvas, heeft de stad Poperinge onlangs in een zeer goede samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij een dossier samengesteld om voor hop een beheersovereenkomst als cultuurhistorisch erfgoed, als traditionele teelt op te stellen. Dat dossier was klaar, maar is uiteindelijk verzand in wat onenigheid tussen het departement Landbouw en het departement Onroerend Erfgoed over wie de cofinanciering moest doen binnen het Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO). Ziet u mogelijkheden om die beheersovereenkomst traditionele teelt in een volgend PDPO op te nemen?

De heer Callens had het ook over het VLIF. Hij had het over de omschakeling. Ik denk dat er ten aanzien van het VLIF een ander probleem rijst. De hopteelt is zeer tijdsgebonden: die machines draaien gedurende een zeer beperkt aantal weken. Wilt u voor deze teelt de mogelijkheid onderzoeken dat ook tweedehands machines zouden worden betoelaagd? Poperingse boeren die moeten omschakelen, gaan meestal machines kopen in Beieren of Tsjechië, waar veel grotere hopproducenten zijn. Die tweedehands machines van daar zijn perfect voor wat in Poperinge nodig is, maar omdat ze tweedehands zijn, komen ze niet in aanmerking.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Minister-president, het spreekt vanzelf dat vooral leden uit West-Vlaanderen hier het woord nemen, maar u weet dat ik eerder ook al een aantal schriftelijke vragen heb gesteld over de hopcultuur in het Pajottenland, dat ter zake ook een zekere traditie heeft. Die vragen hielden dan veeleer verband met het culturele en toeristische potentieel van de herwaardering van de hopteelt. In de Westhoek probeert men de hopteelt uiteraard vooral commercieel te valoriseren. Ik heb begrepen dat VLAM onder meer meedoet aan de promotie van onze Vlaamse hop bij onze brouwerijen. Het LEADER-project in de Westhoek werd ingediend door het West-Vlaams Proefcentrum voor de Akkerbouw (WPA), dat wordt vergoed voor het delen van expertise en het begeleiden van telers op dit vlak. Vanuit PDPO II werd volgens het antwoord op mijn schriftelijke vraag 18.887 euro steun uitbetaald aan dit centrum. Uit dat antwoord leid ik ook af dat het LEADER-project in de Westhoek werd goedgekeurd, voor een budget van 94.136 euro, waarvan de Vlaamse overheid dus 50 procent betaalt.

Minister-president, is dat voorziene budget ondertussen uitbetaald? Hoe werd dat geld precies besteed binnen het LEADER-project? Omdat het project in de Westhoek met een commerciële bedoeling werd ingediend, had ik graag geweten welke initiatieven het WPA, dat dit project dus trekt en begeleidt, heeft genomen om de rendabiliteit van de teelten te maximaliseren. Heeft het centrum tijdens de looptijd van het project de hoptelers ook actief gestimuleerd om andere hop te gaan telen? Welke middelen konden daarvoor worden aangewend? In welke mate kunnen dergelijke wijzigingen worden doorgevoerd binnen een lopend project?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, het LEADER-project ‘Ondersteuning van de hopsector in de Westhoek’ werd in de periode van 1 mei 2009 tot 30 maart 2012 uitgevoerd door het praktijkcentrum Inagro en financieel gesteund door de LEADER-groep Westhoek via PDPO II-middelen. Hiervoor kreeg het project een cofinanciering van 47.068 euro, op een totale projectkost – zoals de heer Demesmaeker correct heeft gesteld – van 94.136 euro. Het cofinancieringspercentage bedraagt dus 50 procent. Dit bestaat uit een Europese cofinanciering van 14.120 euro, of 30 procent, een Vlaamse cofinanciering van 15.532,44 euro, of 33 procent, en een provinciale cofinanciering van 17.415,16 euro, of 37 procent. Het LEADER-project werkte op de actiepunten die uit een eerdere studie in het kader van een Interreg-project voortkwamen en spitte zich toe op de uitbouw van een professionele structuur voor de hopsector. Hiervoor richtte men zich onder meer op de promotie van Belgische hop bij de Belgische brouwerijen, het aanvragen van een BELAC-erkenning (Belgisch Accreditatiesysteem) voor visuele kwaliteitsbepaling van hop en het ondersteunen van de hophandel en -verwerking bij de introductie van de sectorgids. Daarmee meen ik ook te hebben geantwoord op de vragen van de heer Demesmaeker over de besteding van het geld.

In 2011 werd in samenspraak tussen de hopsector en VLAM een project gestart ter promotie van de Belgische hop bij brouwerijen. Daarvoor werd een Belgisch hoplogo ontworpen, evenals een informatiebrochure. Op dit moment hebben twaalf brouwerijen het logo ontvangen voor een of meerdere bieren. U weet dat er ook een website is, namelijk www.belgischehop.be. Het feit dat het overleg wordt voortgezet, met het oog op eventuele opvolgende initiatieven, wijst erop dat de hopsector het nodige vertrouwen heeft in de samenwerking met VLAM.

Dan was er de vraag over de omschakeling van bitterhoppen naar aromahoppen. In de jaren 80 en 90 van vorige eeuw heeft de overheid de omschakeling van aromahoprassen naar superalfahoprassen sterk ondersteund. Vandaag is de overheid in het kader van rechtstreekse steun niet van plan de omschakeling in omgekeerde richting te helpen financieren. In het kader van de steun voor plattelandsontwikkeling kunnen evenwel LEADER-projecten worden ingediend. De mogelijkheid bestaat om een nieuwe projectaanvraag in te dienen bij LEADER Westhoek. Als die dan voldoet aan de LEADER-voorwaarden, onder andere de bottom-up, inspelen op de nood van de regio enzovoort, en positief wordt beoordeeld door het managementcomité van LEADER Westhoek, kan Europese cofinanciering aan het nieuwe project toegekend worden.

Hopteelt wordt beschouwd als een landbouwactiviteit. Telers die landbouwer zijn volgens de VLIF-normen, kunnen voor hun investeringen die verband houden met de hopteelt, een beroep doen op investeringssteun. Voor de uitrusting van een hopveld bedraagt de steunintensiteit 18 procent en voor de eerste aanplant van hopplanten bedraagt de steun 8 procent. Er is ook steun voor bewaar- en machineloodsen en voor machines en materieel.

Mijnheer Vanlerberghe, Europa laat geen tweedehands machines toe. Ik heb begrepen dat Europa een dubbele subsidiëring wil voorkomen. Tweedehands wordt in het algemeen niet toegelaten. Als u over nieuwe informatie vanuit Europa beschikt, wil ik dat bekijken, maar het is volgens mij niet direct mogelijk.

De hopsector en VLAM zijn in overleg over het voortzetten van het project rond het logo ‘Belgische hop’ en eventuele andere promotiegerichte initiatieven ter ondersteuning van de Vlaamse hopteelt. Belangrijk hierbij is de beperkte beschikbare financiële middelen maximaal te laten renderen. Zoals voor alle bij VLAM betrokken sectoren, dient de financiering van de promotieacties immers uit de sector te komen, eventueel aangevuld met andere private, Vlaamse of Europese middelen.

Mijnheer Vanlerberghe, wat betreft de Poperingse hopsector vraagt u of ik niet kan forceren dat alle neuzen in dezelfde richting komen te staan. Ik denk dat we misschien een actie kunnen ondernemen, zeker omdat in het gemeenschappelijk landbouwbeleid, waar we volop

mee bezig zijn, de producentenorganisaties en de brancheorganisaties een nieuw element zijn. Misschien kunnen we gebruikmaken van die nieuwe dynamiek die ook op Europees niveau volledig wordt ondersteund om met de hopsector eens te kijken of dat geen manier is om de neuzen in dezelfde richting te krijgen.

PDPO III is voor 2015. Il fut un temps. Ik neem dat allemaal mee, maar er komen nog een aantal zaken bij, en het is nu niet mogelijk om ons al te engageren voor het jaar 2015.

Mijnheer Demesmaeker, wat betreft toerisme, zeker wat het Pajottenland betreft, is minister Bourgeois bevoegd. In de mate dat Landbouw daarin een bijdrage kan leveren, is dat wat mij betreft zeker bespreekbaar.

De heer Karlos Callens: Minister-president, ik dank u voor het uitgebreide en duidelijke antwoord.

Is onze hop al een streekproduct?

Minister-president Kris Peeters: Mijn kabinetschef, die zeer onderlegd is op vele domeinen, zegt dat de hopscheuten een streekproduct zijn.

De heer Karlos Callens: Zou het geen optie zijn?

Minister-president Kris Peeters: Als er vanuit de sector een dossier wordt opgemaakt, kan dat. Ik weet echter niet of we zo uniek zijn, zowel in Poperinge als in het Pajottenland.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Ik dank de minister-president voor het antwoord. De intentie om naar de producentenorganisaties te kijken, kan ik ten zeerste appreciëren. Ik denk dat dat zeer belangrijk zal zijn. Voor de rest denk ik dat wat vanuit VLAM gebeurt, effectief voor een grote meerwaarde kan zorgen. Ondertussen zijn er overigens wel wat brouwerijen bij gekomen. Deze week nog stellen we een nieuw bier voor met dat logo, bestemd voor de export naar Amerika. Op die manier zal de markt zich zeker voor die aromahoppen wel herstellen. Ik waardeer ten zeerste dat ook daar de intentie bestaat om op die weg voort te gaan.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Ik dank de minister-president voor het duidelijke antwoord, ook op de bijkomende vragen. Ik heb geen verdere opmerkingen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

– *De heer Stefaan Sintobin, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitvoering van het Vlaamse actieplan voor de varkenshouderij
- 1866 (2011-2012)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister-president, op 1 december 2011 maakte u het 'Vlaams actieplan voor de varkenshouderij' bekend. Dit plan bevat in totaal 22 actiepunten, zijnde maatregelen die op middellange termijn de varkenscrisis zullen milderen voor de varkenshouders. Deze maatregelen kwamen boven op eerdere initiatieven van de Vlaamse overheid om op korte termijn verbeteringen in de situatie van de varkenshouders te brengen. Al deze actiepunten zullen worden gerealiseerd door de Vlaamse overheid, maar ook de slachterijsector, de distributeurs en handelaars, de veevoedersector en de wetenschappelijke

wereld worden hierbij betrokken. Het is de eerste keer dat een actieplan van deze omvang tot stand kwam.

Het plan bevat uiteraard niet de oplossing voor alle problemen, want er kan bijvoorbeeld niet worden ingegrepen in de prijzen. Maar met dit actieplan – en met de steun van de sector – kan er onder andere wel voor worden gezorgd dat de producenten meer marktmacht krijgen en een sterkere speler worden in de keten.

Ondertussen kunnen we in de landbouwpers de berichten lezen dat de situatie in de varkenshouderij zorgwekkend blijft. Ook al is de prijs van varkensvlees relatief hoog in vergelijking met de voorgaande jaren, toch is hij nog steeds te laag om de kosten, inclusief enige marge, te dekken. Door de hoge voederprijzen blijven de kosten hoger uitvallen dan de opbrengsten.

Minister-president, wat is de stand van zaken wat betreft de uitvoering van het actieplan varkenshouderij? Welke inspanningen kunnen op korte termijn al geleverd worden om de varkenssector verder te ondersteunen?

De heer Stefaan Sintobin: Minister-president, traditiegetrouw stel ik een vraag als het over de varkenshouderij gaat. De heer De Meyer zegt terecht dat er niet kan worden ingegrepen in de prijzen. Maar hoe zit het dan met het overleg met het federale Prijzenobservatorium? Hoe zit het met de bespreking met alle betrokken actoren, van producent tot consument?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Collega's, de uitvoering van het actieplan dat ik eind vorig jaar heb voorgesteld, wordt op twee manieren opgevolgd. Vooreerst is er voor elk van de 22 actiepunten een duidelijke deadline vastgelegd en is een verantwoordelijke instantie aangeduid die trekker is van de actie. Om de uitvoering van dit actieplan te kunnen volgen, wordt regelmatig gerapporteerd over elk actiepunt via de website van het Departement Landbouw en Visserij. U kent het adres. Op die manier kan iedereen die het wenst, de voortgang van de uitvoering online volgen. Een dergelijke manier van aanpak heeft als voordeel dat er projectmatig kan worden gewerkt en dit in de grootste transparantie. Daarnaast zal de voortgang van de uitvoering van het actieplan op geregelde tijdstippen worden geëvalueerd met de actoren die ook deelgenomen hebben aan de dialoogdagen.

Door het hanteren van een dergelijke opvolging blijft er steeds voldoende ruimte om de lopende actiepunten zo nodig bij te sturen. Het legt ook een zekere druk bij de trekkers om het actiepunt waarvoor zij verantwoordelijk zijn, te voltooien. Op deze manier wil ik vermijden dat het actieplan varkenshouderij enkel bij woorden blijft, maar dat er ook degelijk actie wordt ondernomen om de Vlaamse varkenssector op middellange termijn een competitief, rendabel en duurzaam perspectief te bieden. U hebt dat al kunnen nalezen op de website.

Ik kan u melden dat er een aantal actiepunten bijna of reeds volledig zijn afgerond. Bij het onderdeel 'verhogen van de transparantie' is er eind vorig jaar een document opgemaakt met richtwaarden voor de Vlaamse varkenshouderij dat een antwoord moet bieden op de vraag naar objectieve gegevens om investeringen en rentabiliteit te evalueren. Intussen is een aanvulling opgemaakt die de tendensen voor 2012 weergeeft. Daarnaast kan men via de website van het beleidsdomein Landbouw en Visserij wekelijks de prijzen en slachtingen van negen slachthuizen terugvinden, alsook gegevens over de handel, de voederprijzen, ...

Vanuit de Belgische beroepsvereniging van mengvoederfabrikanten (BEMEFA) kwam het nieuws dat ze een charter hebben uitgewerkt dat een aantal voorwaarden zal bevatten inzake klantenkrediet waaronder het beperken ervan in tijd. Hiermee geeft BEMEFA een antwoord op de vraag van de sector naar meer transparantie in de financiering.

In het onderdeel ‘bevorderen afzet en kwaliteit’ kan ik u melden dat er binnenkort thematische werkgroepen zullen plaatsvinden die de mogelijkheden zullen verkennen om producentenorganisatie en brancheorganisaties op te zetten.

Ondertussen heeft de Europese Commissie haar goedkeuring gegeven aan een steunmaatregel voor het behoud van ons specifiek Vlaams fokzeugenbestand. Stamboekfokkers kunnen voor hun Piétrainzeugen een premie ontvangen van 200 euro per subsidiabele Piétrainzeug, en dit voor twee opeenvolgende jaren. Daarnaast wordt er verder gewerkt aan een nieuw lastenboek om zo de kwaliteit van ons varkensvlees te blijven garanderen.

Onder het hoofdstuk ‘onderzoek’ werd midden april het varkensloket officieel geopend. Dat is u wellicht bekend. Dit loket moet de varkenssector in Vlaanderen ondersteunen door onderzoeks- en andere informatie te verzamelen, op een verstaanbare manier te vertalen, te integreren en te verspreiden.

Ondertussen is het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) bezig met de uitbouw van het nieuwe varkenscomplex en wordt het onderzoek rond de castratieproblematiek afgerond. Tot hier een kort overzicht van enkele actiepunten.

Ik hoop dat iedereen beseft dat ik nog altijd geen wonderen kan verrichten. Ik heb ook geen mirakeloplossingen voorhanden, maar met het uitwerken van dit actieplan wil ik toch mijn geloof aantonen in de toekomst van deze sector. Als we de varkenssector stap voor stap uit die crisis kunnen halen en concurrentieel verder ontwikkelen, is dat voor iedereen een goede zaak, in de eerste plaats voor de varkenssector en voor de varkenshouders.

Mijnheer Sintobin, ik heb de laatste tijd niets meer gehoord van het Prijzenobservatorium, maar als dat het geval zou zijn, zal ik u daarover heel snel informeren.

De heer Jos De Meyer: Ik dank u voor uw antwoord, minister-president. Ik moet toegeven dat er bijzonder veel inspanningen gebeurd zijn vanuit het beleid, maar u hebt ook gelijk dat u geen wonderen kunt doen. Met deze vraag houden we de vinger aan de pols in deze commissie, om blijvend aandacht te hebben voor een sector die toch iets meer getroffen is dan andere sectoren, al geruime tijd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

– *De heer Jos De Meyer, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de vergroening van het Europees gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) - 1875 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Minister-president, de vergroening en hervorming van het Europees gemeenschappelijk landbouwbeleid GLB is hier al meermaals aan bod gekomen, vorige week nog in de discussie met de leden van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV), en zal ongetwijfeld in de loop van de komende maanden nog vaak aan bod komen. Het is een belangrijke hervorming die hier terecht op de voet wordt gevolgd.

Enkele weken geleden was er een Europese Landbouwraad. Daar stond een voorstel op de agenda dat de geplande vergroening op de helling zou zetten. Zoals we weten, wil de Europese Commissie de Europese landbouw vergroenen, meer ecologisch verantwoord en duurzaam maken. Daarom zou de Commissie alle landbouwers verplichten om drie vergroeningsmaatregelen te nemen, als ze nog in aanmerking willen komen voor Europese inkomenssteun. Ze moeten hun teelten diversifiëren, er moet permanent grasland behouden

blijven en op 7 procent van de akkerlanden moeten zogenaamde ‘ecologische focusgebieden’ worden gecreëerd. Dat betekent dat er op de akkers kleine natuurstroken behouden blijven. Vooral die laatste maatregel is erg belangrijk om de biodiversiteit te behouden.

In de aanloop naar die Europese ministerraad vernamen we in de pers dat de vergroening van de Europese landbouw op de helling zou staan. Luxemburg en Duitsland zouden in een nieuwe werknota deze drie verplichte vergroeningsmaatregelen van tafel vegen. Ze zouden die vervangen door een keuzemenu van maatregelen, waar de lidstaten er vervolgens drie mogen uitpikken. Zo’n keuzemenu houdt een reëel risico in dat lidstaten voor de gemakkelijkste maatregelen kiezen, die de minste winst opleveren voor milieu, klimaat en biodiversiteit. Vooral de maatregel met de grootste effectiviteit voor natuur en agrobiodiversiteit, de ecologische aandachtsgebieden, dreigt daarbij een zuiver papieren optie te worden.

Bovendien zou men in de nota de groep landbouwers die niets moeten doen, omdat ze per definitie groen zijn, gevoelig willen uitbreiden. Nu is die groep beperkt tot de biologische landbouwers.

Minister-president, welk standpunt hebt u namens de Vlaamse Regering overgemaakt aan de federale minister van Landbouw? Wat was het Belgische standpunt op deze Europese ministerraad?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Tijdens de hoorzitting met de SALV heb ik ook gevraagd op welke manier het standpunt tot stand is gekomen. In de presentatie stond dat Natuurpunt en de Bond Beter Leefmilieu aanhaalden dat ze er niet van overtuigd zijn dat, door het vergroeningsmenu uit te breiden, de milieu-, biodiversiteit- en klimaatdoelstelling beter zullen worden gerealiseerd. Dat ze ‘niet overtuigd zijn’ geeft hun bezorgdheid weer en benadrukt het belang van de doelstellingen.

Als iedereen het over één ding eens is, is het dat er doelstellingen moeten worden bereikt. Alleen is de vraag: wat is het doel? Is het doel de doelstellingen of moeten we de maatregelen beperken? Rekening houdend met de verschillen in Vlaanderen, kan de vraag toch zijn om te gaan naar een ruimer pakket van keuzemogelijkheden, om die doelstellingen te bereiken. Minister-president, beschikt u momenteel over de informatie om te kunnen aantonen dat door een keuzemenu ook de vooropgestelde doelstellingen kunnen worden bereikt?

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Landbouw is de grootste grondgebruiker in Vlaanderen, met 750.000 hectare, gegarandeerd in het Structuurplan Vlaanderen. Als Vlaamse Gemeenschap mogen we verwachten dat dat patrimonium op een ecologisch verantwoorde manier wordt beheerd. Ik vind dat de landbouwsector te defensief reageert op de vergroeningsmaatregelen die worden voorgesteld door Europa. De bespreking met de mensen van de SALV heeft me ook niet gerustgesteld. Het was duidelijk dat over de belangrijkste maatregelen geen eenstemmigheid is bereikt binnen de SALV. Dat baart me een beetje zorgen.

Mijn persoonlijk standpunt is dat we die doelstelling moeten halen, maar ik pin me niet vast op een of andere maatregel. Als er een keuzemenu is, is dat voor mij goed, als we de doelstelling maar halen. Voor mij mag de doelstelling van 7 procent perfect worden opgetrokken naar een veel groter gebied. We moeten ons keuzemenu zo kiezen dat het betrekking heeft op het landbouwareaal in zijn totaliteit, zonder ons te verliezen in hoekjes en kantjes.

Ik denk dat we moeten kiezen voor een ecologisch verantwoord beheer van het landbouwgebied. Dat spoor hebben we tot nu toe te weinig uitgespit. We staren ons blind op percentages en statistieken zonder dat we het grote doel voor ogen houden. Minister-president, als er wordt geopteerd voor keuzemogelijkheden, wat ook mijn voorkeur

wegdraagt, dan moeten we die algemene doelstellingen in het achterhoofd houden. Door te opteren voor enge keuzemogelijkheden vrees ik dat we het kind met het badwater weggooien en het grote verhaal en de grote doelstellingen verwaarlozen.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Uit het SALV-advies dat hier vorige week is toegelicht, bleek duidelijk dat er een aantal punten van consensus waren. Dat was zo voor de grote lijnen. Over de vergroening bestond wel nog heel wat discussie. De doelstelling moet inderdaad gehaald worden, maar de vraag is wat die doelstelling precies is. Gaat het over algemene milieudoelstellingen of meer specifiek over biodiversiteit? Men kan een aantal maatregelen voorstellen die goed zijn voor het milieu, maar daarnaast moet er ook aandacht zijn voor maatregelen die betrekking hebben op de biodiversiteit.

Het is vooral belangrijk dat die doelstellingen effectief zijn. Het heeft geen zin om doelstellingen op te leggen die niet kunnen worden gehaald of waarvan de effectiviteit niet is aangetoond. We moeten kiezen voor een weg waarbij we zo veel mogelijk mensen meekrijgen maar die op het terrein ook effectief een verschil maakt.

Minister-president, hoe zult u daar, rekening houdend met het divers SALV-advies in de toekomst mee omgaan? Dat is niet gemakkelijk als er al binnen de raad geen consensus wordt bereikt.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Op het vlak van biodiversiteit en ecologische inspanningen heeft de landbouwsector de afgelopen jaren al heel wat inspanningen gedaan. Dat kan niet genoeg worden benadrukt. De milieudoelstellingen mogen mijns inziens niet het ultieme doel zijn van de landbouw. De landbouw is een economische sector die instaat voor de voedselvoorziening van iedereen. Ik ondersteun de ecologische maatregelen die daarbij worden genomen, maar die mogen niet de ultieme doelstelling zijn.

Wat het keuzemenu betreft, moet er nog een zekere flexibiliteit zijn. Onze fractie vraagt om rekening te houden met de specifieke kenmerken van onze Vlaamse landbouw. Algemene Europese maatregelen zijn niet overal op dezelfde manier toepasbaar. Ik pleit dan ook voor enige flexibiliteit en voor het specifieke karakter van de Vlaamse landbouw.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Wat de beslissing van Europa betreft, is het normaal dat de landbouwsector zich defensief opstelt. Het gaat immers over het inkomen van de landbouwers. We hebben een aantal maanden berekend hoe dit eruit zou zien na 2013 of 2014. Indien we dit in detail zouden meedelen aan onze landbouwers, dan zouden velen niet morgen maar vandaag nog hun activiteiten stopzetten. Het is nu al heel moeilijk in de landbouw, er zijn er al zoveel die ermee stoppen. We moeten dan ook heel voorzichtig zijn. Ik ben het eens met wat de heer Peeters zegt. We moeten de milieudoelstellingen bereiken. Daarbij zullen we echter telkens de weging moeten doen voor wat het inkomen van de landbouw betreft. Zo niet, is de vraag wie over een aantal jaren nog ons buitengebied zal verzorgen.

De heer Jos De Meyer: Ik had vorige vrijdag het genoegen aanwezig te zijn bij een bezoek aan het bedrijf D'Heer-Vis in Berlare, een middelgroot melkveebedrijf dat grote inspanningen doet op het vlak van investeringen in grasland, groenbedekkers, natuurlijke hooiweides, energiebesparende maatregelen. Desalniettemin zou dit bedrijf niet voldoen aan alle vergroeningsmaatregelen. Ik heb gezien welke inspanningen deze mensen de voorbije tien jaar hebben gedaan. Het lijkt me dan ook vrij normaal dat er een sterk pleidooi bestaat voor maatwerk. Zoals binnen de SALV de meningen genuanceerd zijn, zo zijn ze dat ook in deze commissie. Toch wil ik sommige collega's uitnodigen om een aantal mensen te bezoeken die in de landbouwsector actief zijn en die al zware inspanningen hebben gedaan op

het vlak van vergroening en milieu. Zij moeten nog eens nagaan of alle theoretische voorstellen vanuit de milieubeweging wel zo realistisch zijn. Door dit te zeggen kom ik mogelijk opnieuw op een aantal websites. Ik wil echter op een eerlijke en correcte wijze mijn overtuiging weergeven.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: In dit parlement is de freedom of speech heel belangrijk. Ik veronderstel dan ook dat iedereen mag zeggen wat hij denkt. Dat dat weerklank vindt, kan de discussie enkel positief beïnvloeden.

Onze situatie is de volgende. Op Belgisch vlak overleggen we met Waals minister van Landbouw Di Antonio. Er is natuurlijk ook maar een Belgisch standpunt als er een consensus bestaat. Ook binnen de Raad wordt er heel veel gediscussieerd. De 27 lidstaten zitten zeker nog niet op dezelfde golflengte. U weet ook dat het Deense voorzitterschap op 18 en 19 juni normaliter een voortgangsrapport zal voorleggen. U weet ook dat het Europees Parlement ook nog een belangrijke bijdrage zal leveren in dezen. Daarnet is er terecht op gewezen dat ook de SALV zijn bijdrage heeft geleverd, maar dat er geen consensus is over bepaalde elementen, zoals heel het debat over de vergroening.

Dit is dus een zeer dynamisch proces en als minister van Landbouw kan of mag ik natuurlijk een aantal zaken niet uit het oog verliezen. Mijnheer Peeters, ook de landbouwsector zegt dat die vergroening en de doelstellingen ter zake op zich niet het grote probleem vormen. De sector wil daar maximaal aan meedoen. Nu zegt Natuurpunt in brieven aan mij dat het geen 7, maar 10 procent moet zijn. Enfin, men kan daar 15 procent van maken. Het realiseren van die doelstellingen moet natuurlijk haalbaar zijn. De landbouwsector is echter bereid een inspanning te doen qua vergroening.

De heer Sintobin en mevrouw Rombouts hebben er terecht op gewezen dat dit te dragen en haalbaar moet zijn voor de landbouwers. Dit mag hun activiteiten niet zo zwaar hypothekeren dat hen niets anders rest dan een sluiting. Als ze dat alles moeten doen, dan rijst de vraag wie hun economisch verlies zal compenseren.

Dan is er de vraag hoe we, met instrumenten, de net genoemde doelstellingen kunnen bereiken. Dat is eigenlijk het debat dat nu volop woedt. We proberen met initiatieven, discussies en bilaterale gesprekken te zien waar we kunnen landen. Ik moet erop wijzen dat België – en Vlaanderen – een van de meest constructieve leden is bij de discussie in de Europese Landbouwrap. Er worden heel wat andere posities ingenomen, waarbij de uitgangspunten die ik zonet heb gegeven, niet zo uitdrukkelijk worden onderschreven.

In die geest proberen we vooruitgang te boeken. Er is de vraag of dit op bedrijfsniveau moet of ook collectief kan worden bekeken. In alle bescheidenheid, die invalshoek is van ons afkomstig. We hebben die voorgelegd aan het Deense voorzitterschap. Dat zit nu mee in de pijplijn. Mijnheer Peeters, ik begrijp dat u vindt dat dit voort kan worden ontwikkeld, dat de vraag of dit op bedrijfsniveau of op een hoger, collectief niveau kan, te bespreken valt, als de doelstelling maar wordt bereikt. Dat siert u uitermate. Dat lijkt me een zeer gezond standpunt.

Mevrouw Rombouts, dan was er uw vraag over de keuzemogelijkheden en het bereiken van de doelstelling. Er is veel in beweging. Op dit moment kan ik niet zeggen dat die doelstelling met het ene menu zal worden bereikt, en met het andere menu niet. We zijn volop bezig met het verder invullen daarvan, wetend dat ook de SALV er niet is uitgekomen. Er moet stap per stap worden bekeken waar we op Europees niveau kunnen landen, vanuit die twee belangrijkste uitgangspunten die ik heb genoemd. We kunnen ons vinden in die vergroeningsdoelstellingen indien maatwerk ervoor kan zorgen dat dit haalbaar wordt voor de bedrijven.

Mevrouw Robeyns, dat Vlaams standpunt dat dan een Belgisch standpunt en vervolgens het standpunt van een aantal lidstaten wordt, dat is natuurlijk een organisch proces. U weet dat er

geen Belgisch standpunt is als we geen akkoord hebben met Wallonië. Dat is dus al een eerste uitdaging voor ons. Tot nu toe slagen we daarin met minister Di Antonio. We doen al het mogelijke om te komen tot een standpunt, rekening houdend met die twee uitgangspunten. Daar zijn we ook in geslaagd voor 15 mei. Ik denk dat u het Belgische standpunt al kent, dus u vraagt iets dat u al weet. Ik kan u het Belgische standpunt geven. Dat is ook publiek gemaakt. Er is dus geen enkel geheim wat dat standpunt betreft. Het is belangrijker dat er een Belgisch standpunt is en dat u dat kent. Wat mij betreft is de vraag hoe we tot dat standpunt zijn gekomen, via welke discussies en insteken, en de vraag of we een aantal punten hebben moeten laten vallen om tot dat standpunt te komen, niet zo relevant. We moeten het hoofd koel houden en alles in het werk stellen om dit niet nog moeilijker te maken. Iedereen volgt dit debat immers van zeer nabij en probeert het laken naar zich toe te trekken. Het gaat hier echter wel over de leefbaarheid van de bedrijven, zoals de voorzitter heeft gezegd. Dat is het belangrijkste. Het gaat niet over het schrijven van een volzin, van een doelstelling waarmee we allemaal akkoord kunnen gaan. Het gaat erover dat als er in de praktijk iets komt, dat voor iemand x procent minder omzet en x procent minder inkomen kan betekenen. Het is belangrijk dat dat hout snijdt.

Mevrouw Eerlingen heeft het over biodiversiteit. We proberen alles mee te nemen. We zitten hier zeker in een proces van voortschrijdend inzicht op de verschillende niveaus. Ik heb er geen enkel probleem mee dat er in deze commissie telkens over wordt gediscussieerd en vragen over worden gesteld. Als er iets verkeerd zou zijn met het Belgisch standpunt, dan wil ik dat graag weten en kan erover worden gediscussieerd. Voor de rest ga ik ervan uit dat we even uitkijken naar wat het voortgangsrapport dat op 18-19 juni zal worden bekendgemaakt, allemaal zal inhouden. Op basis van de doelstellingen die ik nog eens heb toegelicht, zullen we verder onderhandelen. Een nieuw element, het collectieve, nemen we zeker mee. Ik heb niemand gehoord die het daar niet mee eens is.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Minister-president, ik dank u voor het antwoord. De meningen verschillen inderdaad, en dat is op zich geen probleem. Iedereen is het erover eens dat er inspanningen moeten worden geleverd in het kader van de vergroening. Dat was ook de teneur in het advies van de SALV. Men wil die inspanningen wel leveren, maar het moet draagbaar en haalbaar zijn en het moet maatwerk zijn. Ik ben daar niet tegen, integendeel, maar onze fractie vindt het wel belangrijk dat de effectiviteit van die maatregelen gegarandeerd blijft. Ik ben er niet tegen dat je gaat diversifiëren naar het bedrijfsniveau, het collectieve niveau, percentages, flexibiliteit en uitvoering. Het belangrijkste is echter dat de meerwaarde op het terrein ten aanzien van biodiversiteit, klimaat en milieu gegarandeerd blijft.

Minister-president, ik begrijp dat de verschillende regio's tot een consensus moeten komen om tot een Belgisch standpunt te komen. In het Belgisch standpunt staat bijvoorbeeld dat de realisatie van de focusgebieden, zowel op bedrijfsniveau als op collectief niveau, mogelijk moet zijn. Ik heb het Belgisch standpunt ondertussen wel degelijk gelezen. Toen ik de vraag had ingediend, kende ik het nog niet. De SALV bijvoorbeeld gaat in zijn advies niet zo ver en spreekt zich daar op dit ogenblik niet over uit.

Ik heb nog een bijkomende vraag over het procedurele verloop. Ik veronderstel dat het voorstel van Duitsland en Luxemburg nog steeds op tafel ligt en dat er de komende maanden nog verder over kan worden gediscussieerd?

Minister-president Kris Peeters: Heel de tafel ligt vol.

Mevrouw Els Robeyns: Goed, we volgen het verder op.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Minister-president, ik dank u hartelijk voor het antwoord. Wat me vooral geruststelt, is dat de oefening wel degelijk evenwichtig wordt gemaakt. Er is heel duidelijk aangegeven we van één ding zeker mogen zijn: als we de doelstellingen vandaag zouden moeten bereiken op de enge wijze waarop het vandaag wordt voorgesteld en als er geen beweegruimte is om op maat te werken of rekening te houden met regioverschillen, zullen ze niet worden bereikt omdat men een aantal stappen niet meer zal zetten. Uit de verschillende maatregelen die er op Vlaams niveau al zijn genomen, hebben we geleerd dat er licht moet zijn op het einde van de tunnel en dat de sector erin moet kunnen geloven alvorens men mee stapt. De beste garantie om stappen voorwaarts te zetten, is dat we maatwerk moeten kunnen leveren.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister-president, uw standpunt is goed en duidelijk. Ik kan erachter staan dat de sector bereid is om inspanningen te doen. Dat bleek ook uit het advies dat de SALV kon toelichten. Daarnaast moet het ook haalbaar zijn. Dat kan iedereen onderschrijven. Het heeft immers geen zin om rigide maatregelen toe te passen die niemand in de praktijk uitvoert omdat ze gewoon niet haalbaar zijn. We hebben nood aan maatregelen die de doelstellingen effectief bereiken. Hoe die moeten worden ingevuld, is inderdaad meer maatwerk.

Voorzitter, u stelde dat niet iedereen de haalbaarheid van de bedrijven zo na aan het hart ligt. Ik denk dat dat de essentie is van het hele landbouwverhaal. De economische haalbaarheid van de bedrijven is wel degelijk belangrijk, maar er moet ook een evenwicht worden gezocht tussen de inspanningen die kunnen worden geleverd, de effectiviteit en de economische haalbaarheid. Ik denk dat de minister-president dat goed heeft verwoord.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Minister-president, het zal u niet verbazen dat ik tevreden ben met uw antwoord. Uiteraard is iedereen bereid om een inspanning te leveren. Als ik u goed heb begrepen, staat de leefbaarheid en het voortbestaan van de landbouwsector voorop.

Ik stel ook vast dat de meningen niet alleen in de SALV en in deze commissie niet echt op elkaar afgestemd zijn, maar blijkbaar ook in de meerderheid, maar dat zien we later wel.

Mevrouw Robeyns, het zou natuurlijk gemakkelijker zijn als we alleen maar met een Vlaams standpunt naar Europa zouden kunnen gaan, maar dat is hopelijk voor de nabije toekomst het geval.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de mogelijkheden van passieve visserij in windmolenparken in de Noordzee - 1949 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Voorzitter, minister-president, toen ik vanochtend uit mijn thuisstad Oostende vertrok, zag ik weer het spectaculaire vervoer van de wieken van de windmolens. Ze werden van wal aan boord gebracht om naar de open zee vervoerd te worden.

In het Belgische deel van de Noordzee zijn vijf gebieden met een totale oppervlakte van 120 vierkante kilometer afgebakend als concessiezones voor windmolens. Dat is bijna 4 procent

van het totale bevisbare deel van de Noordzee dat niet meer beschikbaar is voor traditionele visserij.

Deze gebieden zijn niet meer toegankelijk voor sleepvisserij, maar volgens een studie die het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) vorig jaar liet uitvoeren, zijn er binnen de zones van windmolenparken nieuwe mogelijkheden voor zachte visserij en aquacultuur. Wat aquacultuur betreft, kunnen we nog altijd een tandje bijsteken. Dat is tijdens de bespreking van de beleidsbrieven hier ook aan bod gekomen. Observaties tonen aan dat windmolenparken fungeren als een kunstmatig rif dat druk bevolkt wordt door een aantal vissoorten. De populaties van zeebaars, noordzeekrab en kreeft gedijen er opvallend goed. Kleinschalige passieve visserij, zonder bodemberoering is volgens het ILVO mogelijk op een duurzame en ecologische wijze. Ook de Vlaamse aquacultuur zou volgens het ILVO tussen de windmolens een interessante vestigingsplaats kunnen vinden.

Windmolenparken hebben dus een aanzienlijke oppervlakte en een interessante ligging, waar diverse duurzamevisserijexperimenten kunnen plaatsvinden zoals passieve visserij, maricultuur, openzeeboerderijen of mosselkweek. Vissers die passieve visserij beoefenen, zijn dan ook vragende partij om de zones in windmolenparken op een wettelijke en goed omliggende wijze te gebruiken. Uiteraard is dit maar mogelijk mits er goede afspraken zijn inzake toegang, veiligheid, reglementering en dergelijke tussen de betrokken partijen.

Minister, wat is uw visie op de studie van het ILVO om passieve visserij toe te laten in windmolenparken? Ziet u opportuniteiten? Zijn hiervoor al concrete maatregelen genomen? Indien ja, welke? Indien niet, waarom niet? Hebt u hierover al overleg gepleegd met de federale minister? Indien ja, wat was het resultaat?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Minister-president, ik heb het rapport van het ILVO niet helemaal doorgenomen, het beslaat wel 150 pagina's. Ik heb een samenvatting gelezen op het internet. Het lijkt inderdaad een interessant idee. Volgens mij kunnen er wel grote problemen rijzen inzake veiligheid en toegang. Hoe zal men dat vergunnen? Aan wie? Zullen er verzekeringen meespelen? Zal dat een meerkost betekenen voor de vissers? We moeten voorzichtig zijn. Als het ooit zover komt, moet vooral de veiligheid van de vissers vooropstaan.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, windmolenparken nemen plaats in op zee en beperken de visserijmogelijkheden. Dat is het negatieve aspect. Het positieve is dat windmolenparken ook opportuniteiten bevatten. Het studiewerk daaromtrent van het ILVO was en is dus absoluut noodzakelijk. We hebben nog niet alle vragen gesteld, laat staan beantwoord.

We moeten de opportuniteiten voor visserij onderzoeken, zoals de heer Verstreken zegt, bijvoorbeeld voor passieve visserij. Er wordt verwacht dat er een nieuw ecosysteem kan ontstaan in en rond de windmolenparken, waarin verschillende vis- en schaaldierpopulaties zich rustig en bijkomend kunnen ontplooiën. Voorbeelden hiervan zijn zeebaars, noordzeekrab en kreeft. Die kunnen dan op een duurzame en ecologische wijze, maar ook veilig bevestigd worden door een aangepaste visserij, uiteraard zonder bodemberoering. Er zijn dus nieuwe mogelijkheden. Allicht kunnen we ook komen tot een zogenaamde openzeeboerderij als vorm van maricultuur, zijnde aquacultuur op zee. Ook dit moet verder worden onderzocht.

Veiligheid is een grote bezorgdheid wanneer gedacht wordt aan het combineren van visserij en/of maricultuur en windmolenparken. Dat kunt u zich wel indenken. Stroomkabels en andere objecten op de zeebodem vormen een risico omdat vistuig eraan kan blijven haken. Maar vistuig en infrastructuur ten behoeve van de maricultuur kunnen ook risico's meebrengen voor duikers die onderhouds- of herstellingswerkzaamheden uitvoeren. Ook hier

is onderzoek noodzakelijk. De verzekeringen zijn nog een vraag. Het is duidelijk dat windmolenparken en de mogelijkheden die deze eventueel bieden voor onze visserij, voor ons vrij nieuw zijn, en dat het noodzakelijk is dat het ILVO dit blijft opvolgen.

De windmolenparken zijn nog volop in opbouw. U ziet dat elke dag in uw stad, heb ik begrepen. Nieuwe en/of vernieuwde ecosystemen zullen pas ontstaan als er weer rust is in de betreffende zones. Dat is nog niet voor morgen. Het is dus wel wat vroeg om concrete maatregelen te nemen, maar het lijkt me voor de hand te liggen dat het ILVO nadenkt over biologische factoren, visserijtechnieken en veiligheidsaspecten. Eventuele professionele visserij- en maricultuuractiviteiten binnen windmolenparken zullen moeten worden gekoppeld aan een systeem van specifieke licenties. Er wordt momenteel al nagedacht over een nieuw beleid met betrekking tot toegangsrechten of concessies tot het gebied, om aan visvangst te doen of vis te kweken. Maar, als conclusie opnieuw, denk ik dat we, voor er zich een nieuw ecosysteem rond die windmolenparken manifesteert, weer een tijd verder zijn.

De vorige federale minister bevoegd voor de Noordzee voorzag een veiligheidszone van 500 meter rond onder andere windmolenparken. Binnen die zone zou elke vorm van scheepvaart verboden zijn, maar er zouden op dat verbod een aantal uitzonderingen worden gemaakt. Wij hebben erop aangedrongen, omdat we vinden dat onderzoek daar essentieel is, dat er ook een uitzondering zou komen op het verbod voor de scheepvaart noodzakelijk voor wetenschappelijk visserijonderzoek tussen de windmolens. Door het aanslepen van een en ander is dat KB pas vorige vrijdag in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. De uitzondering voor onder andere wetenschappelijk onderzoek in de windmolenparken is effectief in het KB opgenomen, andere uitzonderingen niet.

De heer Johan Verstreken: Er wordt terecht gewezen op de veiligheid. Dat is natuurlijk heel belangrijk. Ik zou zeggen: wordt vervolgd. Ik wil vragen om de zaken voor aquacultuur op te volgen, om de mogelijkheden langs onze kustlijn te bekijken. In een aantal landen in Europa en de wereld staan ze al een stuk verder dan wij. Er zijn nog opportuniteiten, al dan niet rond windmolenparken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

– *De heer Stefaan Sintobin, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de vergelijkende studie van alternatieven voor het onverdoofd castreren van beerbiggen - 1959 (2011-2012)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister-president, collega's, vandaag organiseert het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) een studiedag met als thema: 'Beren castreren? De alternatieven onder het mes.' Dit gebeurt naar aanleiding van het afsluiten van de vergelijkende studie op de praktijkbedrijven van alternatieven voor het onverdoofd chirurgisch castreren van beerbiggen. Deze studie had tot doel om wetenschappelijke data aan te reiken in de discussie over het onverdoofd chirurgisch castreren van beerbiggen en de alternatieven voor deze praktijk. Dit debat loopt niet alleen in België, maar ook in vele andere landen binnen en buiten Europa. Na een constructieve dialoog tussen de Vlaamse overheid, de varkenssector en het ILVO werden de nodige middelen ter beschikking gesteld om deze praktijkstudie uit te voeren.

Op twintig Vlaamse varkensbedrijven met bijhorende afzetketen werden vier alternatieven met de gangbare praktijk vergeleken. De doelstellingen van het onderzoek waren onder

andere: welke economische en sociale impact heeft elk van de mogelijke alternatieven? Waar zitten de mogelijke knelpunten bij implementatie? Er werd met andere woorden op zoek gegaan naar de praktische haalbaarheid van elke alternatieve behandeling voor de varkenshouder, naar de eventuele extra kosten, de opbrengsten, de zoötechnische resultaten en de slachresultaten. Op dierniveau werd gepeild naar de invloed op het gedrag en de gezondheid tijdens de afmest. Daarnaast werd de kwaliteit van het eindproduct bepaald door berengeur en vleeskwaliteit te meten. Deze studie is nu afgerond, want ze wordt voorgesteld.

Minister-president, ik wou u vragen wat de belangrijkste conclusies en adviezen zijn van deze studie, maar u hoeft deze vraag voor mij niet meer te beantwoorden, want gisteren konden we een heel goed interview lezen van het Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw (VILT), waarbij een van de onderzoekers de resultaten heel bevattelijk meedeelde. Het kan wel interessant zijn dat we de neerslag daarvan in het verslag vinden. Minister-president, ik wil natuurlijk wel vragen op welke wijze u als minister van Landbouw omgaat met deze resultaten en wat hierop het beleidsmatige vervolg is.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: In het verleden heb ik zelf al meermaals vragen over dit onderwerp gesteld. Ik dacht dat de resultaten van het onderzoek hier zouden worden gepresenteerd, daarom had ik zelf geen vraag ingediend. Minister-president, voor mij mag u wel de resultaten presenteren, want ik heb het interview nog niet gelezen.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Ik heb hierover in het verleden ook al vragen gesteld. Ik had dezelfde reactie als mevrouw Robeyns: ik had mijn vragen ook opgespaard om ze te stellen bij een toelichting van het onderzoek. Goed, ik kan nu aansluiten bij de heer De Meyer.

Minister-president, in het buitenland zijn er waarschijnlijk ook al onderzoeken geweest. Zijn die resultaten vergelijkbaar? Met betrekking tot de implementatie van eventuele alternatieven voor het onverdoofd castreren, is het zo dat de distributieketens het er niet helemaal over eens geraken. VION stelt geen vlees van tegen berengeur gevaccineerde varkens te aanvaarden. Colruyt wil dan weer geen vlees van onverdoofd gecastreerde biggen aanvaarden. McDonald's wil in Duitsland geen vlees meer van gecastreerde biggen. In de sector is er duidelijk nog heel wat onenigheid. Het gaat niet evident zijn om een bepaald alternatief te implementeren omdat de eisen van de slachthuizen en de distributieketens soms tegengesteld zijn. Minister, hoe gaat u daarmee om?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik had ook graag gehad dat de scoop aan deze commissie werd gegeven. Er is gisteren een interview met de onderzoekers verschenen. Het is belangrijk dat u kennis neemt van het interview, maar ook van het rapport. Ik heb het meegebracht zodat u het kunt inkijken en lezen. Als het nodig is, kunt u op een later moment vragen stellen. Ik wil een 'level playing field'. Asymmetrische informatieposities zijn niet altijd aangewezen. Ik vind dat u over dezelfde informatie als mezelf moet beschikken om een goed debat te kunnen voeren.

Het onverdoofd castreren kent al een hele geschiedenis met heel duidelijke standpunten, voor- en nadelen, mogelijke alternatieven. Door dat debat is ook de maatschappelijke opinie zich in bepaalde richtingen aan het ontwikkelen. In december 2010 is er een Europese verklaring voor alternatieven voor chirurgische castratie van varkens ondertekend waarin de diverse stakeholders en landbouworganisaties zich engageren om tegen uiterlijk 1 januari 2018 niet langer chirurgisch te castreren. Er is dus een evolutie op heel wat vlakken. Ik ga ervan uit dat deze studie en de brochure met praktische richtlijnen een bijdrage kan leveren.

Ik ga de studie niet toelichten. Het is beter om er later op terug te komen. Ik wil toch wel zeggen dat voor mij een van de belangrijkste conclusies van deze studie is dat het houden van

intacte beren in de praktijk beter lukt dan verwacht, niettegenstaande er problemen zijn met de afzet. Het is een conclusie waarover we misschien verder van gedachten kunnen en moeten wisselen.

Ik wil de varkensketen ook bedanken voor hun medewerking aan de studie en dat men verder wil werken met de resultaten en conclusies die naar voren worden geschoven. Ik zal ook aan mijn administratie een aantal bijkomende opdrachten geven.

Voorzitter, ik zou voorstellen dat alle informatie aan alle commissieleden wordt bezorgd. Deze namiddag is er een studiedag over dit onderwerp. Iedereen kan de studie lezen zodat we er later een debat over kunnen voeren. Ik schik mij naar de inzichten van deze commissie. Deze werkwijze lijkt me beter dan dat ik een studie toelicht die jullie niet hebben gezien. Ik wil ook niets forceren, gezien het delicate karakter van deze discussie.

De voorzitter: Minister-president, ik denk dat de voorgestelde werkwijze de juiste werkwijze is zodat iedereen het rapport kan doornemen.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister-president, ik ben het met u eens en met de gegeven suggesties. Uiteraard zullen we dit debat inhoudelijk in de commissie voortzetten.

De reden waarom het gesprek veertien dagen geleden niet is doorgegaan, is omdat er in de voormiddag een plenaire vergadering was. We hebben naar een alternatief gezocht met de mensen die de studie hebben uitgevoerd. Het kabinet van de minister-president liet ons weten dat de minister-president bij het gesprek aanwezig zou zijn. Bij de regeling van de werkzaamheden hebben we toen beslist om dit punt voorlopig af te voeren. Ik heb uit de verschillende reacties begrepen dat we na het reces dit gesprek zeker en vast in de commissie kunnen voortzetten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■